

**ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
TARPTAUTINIŲ REIKALŲ IR EKSPORTO SKATINIMO SKYRIAUS VEDĖJO
ANTANO VENCKAUS
TARPTAUTINIŲ REIKALŲ IR EKSPORTO SKATINIMO SKYRIAUS VYR. SPECIALISTĖS
ŽIVILĖS ŽIUKAITĖS
ATASKAITA**

2019-02-25 *Nr. 3PR-25*

1. **Komandiruotės trukmė** – 2019 m. vasario 17-20 d.

2. **Komandiruotės vieta** – Dubajus, Jungtiniai Arabų Emyratai.

3. **Komandiruotės tikslas** – dalyvauti susitikime su Jungtinių Arabų Emyratų klimato kaitos ir aplinkos ministru dr. Thani bin Ahmed Al Zeyoudi; susitikti su Dubajaus verslo ir pramonės rūmų pirmininku Majid Saif Al Ghurair ir jo komanda; dalyvauti „Gulfood 2019“ parodos renginiuose, aplankyti lietuvių įmones dalyvaujančias parodoje.

4. **Delegacijos sudėtis:** Žemės ūkio ministras G. Surplys, LR ambasadorius Egipto Arabų Respublikoje A. Daunoravičius, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pavaduotojas M. Staškevičius, LR Vyriausybės Ekonomikos politikos grupės patarėjas V. Talačka, ŽŪM tarptautinių ryšių skyriaus vedėjas A. Venckus, ŽŪM tarptautinių ryšių skyriaus vyr. specialistė Ž. Žiukaitė, ŽŪM ryšių su visuomene skyriaus vyr. specialistė J. Vaičiūnė.

5. **Komandiruotės finansavimas** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija padengė kelionės išlaidas ŽŪM darbuotojams.

6. **Atlikto darbo komandiruotėje rezultatai:**

Vasario 18-19 d. žemės ūkio ministras G. Surplys kartu su delegacija lankėsi Dubajuje, Jungtiniuose Arabų Emyratuose. Žemės ūkio ministras susitiko su Jungtinių Arabų Emyratų klimato kaitos ir aplinkos ministru dr. Thani bin Ahmed Al Zeyoudi. G. Surplys pristatė Lietuvos žemės ūkio ir maisto eksporto potencialo galimybes ir Lietuvos didelį Lietuvos įmonių susidomėjimą plėtoti verslo ryšius su JAE partneriais, bei poreikį tarpinstituciniu lygiu skatinti verslo bendradarbiavimą. JAE ministras pabrėžė, kad JAE suinteresuota skatinti importą, pasiūlė savo pagalbą tarpininkaujant Lietuvos eksportuotojams, randant verslo partnerius ir kontaktus. Ministras atskirai akcentavo galimybę iš Lietuvos importuoti ekologiškus maisto produktus, kurių paklausa rinkoje tik didėja. Susitikimo metu aptarti perspektyviausi lietuviškų žaliavų ir produktų sektoriai, akcentuojant ir grūdų importo į JAE svarbos. JAE ministras susidomėjo investicijomis į Lietuvos žemės ūkio perdirbimo sektorių. Ministras G. Surplys pakvietė JAE ministrą vizito į Lietuvą su verslo delegacija, kurios metu būtų išsamiau supažindinama su verslo ir investavimo galimybėmis Lietuvoje. Preliminariai tartasi, kad tolesnis žingsnis galėtų būti žengtas organizuojant verslo misiją į Lietuvą parodos „AgroBalt 2020“ metu. Ministras Surplys pateiktas pasiūlymas JAE pusei pradėti dvišales diskusijas dėl dvišalio susitarimo memorandumo tarp institucijų dėl bendradarbiavimo žemės ūkio ir susijusių sektorių srityje iš karto sulaukė pritarimo ir bus pradedamas derinimo procesas. JAE ministras išskėlė klausimą dėl „halal“ sertifikatų. Lietuvos mėsos ir mėsos produktų eksportuotojai privalo turėti Emyratų standartizacijos ir metrologijos tarnybos (ESMA) patvirtintą Halal sertifikatą.

Ministro vadovaujama delegacija dalyvavo tarptautinėje maisto ir pramonės parodoje „*Gulfood 2019*“. Paroda sulaukia didelio lankytojų dėmesio, tarp kurių importuotojai, eksportuotojai, didžiųjų prekybos centrų atstovai, didmenininkai iš daugiau nei 180 pasaulio šalių. Persijos įlankos rinka yra svarbi Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės eksportui, Lietuvos įmonės intensyviai domisi jos atvėrimo galimybėmis ir priemonėmis. Šiais metais parodoje dalyvavo net 12 Lietuvos įmonių: UAB „Litamilk“, UAB „Marijampolės pieno konservai“, AB „Vilkyškių pieninė“, ŽŪK „Pienas LT“, UAB „Groward Group“, UAB „Granex“, UAB „Grainmore“, UAB „Agrosfera“, AB „Kauno grūdai“, UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija“, UAB „Vis Aqua“, UAB „Naujasis Nevėžis“. Ministro apsilankymo parodoje metu vyko kviestinių svečių renginys, kuriame buvo atskirai pristatoma lietuviška produkcija, ministras bendravo su lietuviška produkcija besidominčiais importuotojais iš JAE ir Persijos įlankos regiono. Pastebima, kad Lietuvos įmonės sulaukia didelio verslo partnerių susidomėjimo, artimoje ateityje tikimasi reikšmingesnio prekybos tarp Lietuvos ir JAE bei kitų Persijos įlankos šalių padidėjimo. Dubajus yra svarbus regiono logistinis centras, per kurį atveriami prekybos vartai su viso regiono šalimis.

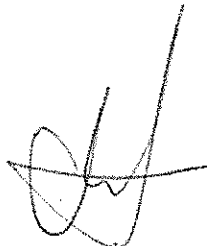
Vasario 17 d. dalyvauta Dubajaus verslo ir pramonės rūmuose organizuotoje konferencijoje. Jos dalyviams buvo pristatoma Dubajaus ekonominė situacija, prognozė ateičiai, rinkos analizė lyginant su kitomis Persijos įlankos šalimis. Didžiausias dėmesys buvo skirtas žemės ūkio pramonės ekonomikai, prekybos srautų pristatymui, pateikti naujaisi duomenys apie nišines ir tikslines maisto produktų rinkas. Ateinančiais metais JAE pirmą vietą paklausiausių produktų piramidėje užims švieži vaisiai ir daržovės. Šalies apsirūpinimas šio sektoriaus maisto produktais yra nepakankamas, todėl rinka yra atvira importui iš kitų šalių. Tikimasi, kad per ateinančius trejus metus JAE maisto ir gėrimų sektoriaus paklausa augs, o tai lems ir sparčiai augantis šalies gyventojų skaičius, didėjantis turistų skaičius ir sparčiai besiplečiantis „halal“ maisto rinka. Pranešėjai pristatė, kad rūmai vis labiau domisi maisto produktų gamintojais ir eksportuotojais iš Eurazijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos, kurie nori bendradarbiauti su Dubajumi ir naudoti Emyratus kaip reeksporto centrą, kad pasiektų kitas aplinkines rinkas.

Vasario 18 d. ministras G. Surplys susitiko su Dubajaus verslo ir pramonės rūmų (eng. DCCI) pirmininku Majid Saif Al Ghurair ir jo komanda, kurią sudarė DCCI viceprezidentas tarptautiniams santykiams ir DCCI tarptautinių skyrių direktorius. Susitikime buvo aptartos Lietuvos ir šios verslo organizacijos, turinčios tarptautinius biurus dešimtyje pasaulio šalių, bendradarbiavimo galimybės. Ministras pasiūlė DCCI kartu su vietine lietuvių bendruomene surengti „Lietuvos dienas“ Dubajuje. Tai būtų puiki galimybė ne tik mūsų šalies verslui, bet ir kultūrai, ypatingai, kuomet šiais metais JAE bus įsteigta LR ambasada. Tokiai idėjai pritarė prekybos rūmų pirmininkas ir patikino, kad durys yra atviros, ypatingai, kuomet visa šalis ruošiasi kitų metų Expo 2020 parodai. Ministro iniciatyva ir kvietimu pasiūlyta organizuoti DCCI narių vizitą į Lietuvą, siekiant susipažinti su investicijų galimybėmis Lietuvoje bei intensyvinti verslo ryšius su Lietuvos žemės ūkio ir maisto pramonės eksportuotojais.

Delegacija taip pat lankėsi eksperimentiniame pomidorų ūkyje „Pure harvest“. Taikant naujausias išmanias drėkinimo sistemas ūkis išgauna 10 kartų didesnę produkciją nei vietiniai ūkiai, išaugina aukštos kokybės daržovių produkciją ištisus metus. Pomidorai auginami hidroponiniu būdu (daigas yra įsodintas į specialaus substrato gumulą ir tiesiai augalo šaknims dozuojamas vanduo bei reikiami mineralai), o toks

auginimo būdas kur kas efektyvesnis nei naudojant dirvožemį. Vandens sąnaudos taip pat daug mažesnės. Visi produkto auginimo parametrai valdomi: šviesa, drėgmė, temperatūra. Šiuo metu ūkio dydis yra 0,7 ha. Įmonės atstovų teigimu, projektas pasiteisino ir planuojama plėstis iki 45 ha ir įeiti į Saudo Arabijos rinką. Pagrindinės priežastys, dėl ko imamasi tokių iniciatyvų daržovių sektoriuje, yra didelės transportavimo sąnaudos, aukšta produkcijos rinkos kaina ir reikiamos kokybės užtikrinimas. Jų siūlomas produktas labai paklausus, todėl netolimoje ateityje galvojama auginti ne tik pomidorus, bet ir braškes.

Tarptautinių reikalų ir eksporto skatinimo skyriaus vedėjas

Antanas Venckus

Tarptautinių reikalų ir eksporto skatinimo skyriaus vyr. specialistė

Živilė Žiukaitė